



## **Reactie Aedes consultatie minimum aandeel hernieuwbare energie bij renovatie**

Via deze position paper reageert Aedes op de internetconsultatie betreffende wijzigingsbesluit minimale hoeveelheid hernieuwbare energie bij ingrijpende renovatie. In algemene zin is Aedes positief over de manier waarop uitwerking wordt gegeven aan de uit de RED (2018/2001/EU) afkomstige verplichting voor lidstaten om een hoeveelheid hernieuwbare energie voor te schrijven bij ingrijpende renovatie (hierna: de verplichting).

Voor Aedes is de samenhang met de wijkgerichte aanpak uit het Klimaatakkoord van belang. Spijtopties moeten worden voorkomen. Aedes is van mening dat de uitwerking van de regeling hier rekening mee houdt.

Een aandachtspunt is de uitzondering voor bouwwerken die aangesloten zijn, of aantoonbaar binnen drie jaar na de renovatie aangesloten worden, op een warmtenet. Dit met name omdat de gekozen periode van 3 jaar veel te kort is. Aedes beveelt aan dat ook hier aangesloten wordt op de wijkgerichte aanpak.

### **Laat de wijkgerichte aanpak leidend zijn**

In de wijkgerichte aanpak zullen gemeentes transitievisies opstellen waarin benoemd wordt welke wijken worden aangesloten op een alternatieve warmtebron op welk moment in de tijd. Voor de wijken of buurten die voor 2030 gepland staan, maakt de gemeente ook al de mogelijke warmte-alternatieven bekend.

Er is een overlap tussen de wijkgerichte aanpak en de verplichting uit de RED, die voor een deel immers ingevuld zal worden door over te stappen op een andere warmtebron. Wat voorkomen moet worden is dat een woning op verschillende momenten aan verschillende, maar vergelijkbare, verplichtingen moet voldoen. Bijvoorbeeld wanneer een wijk conform de wijkgerichte aanpak op enig moment in zijn geheel de overstap maakt naar een warmtenet, maar een woning in de wijk, vanwege de verplichting, op individuele basis al de overstap moet maken naar een warmtepomp.

Om onnodige kosten te voorkomen is Aedes van mening dat de wijkgerichte aanpak, waar men gezamenlijk toe overeen is gekomen in het Klimaatakkoord, leidend moet zijn.

### **Reikwijdte van de eis**

Aedes kan er zich goed in vinden dat de verplichting gaat gelden indien 25% van de oppervlakte van de gebouwschil wordt gerenoveerd én wanneer de verwarmings- of koelinstallatie(s) onderdeel uitmaakt van de ingrijpende renovatie. Deze laatste toevoeging voorkomt immers dat een gebouweigenaar de installatie moet vervangen wanneer alleen de gebouwschil integraal wordt vernieuwd. Hiermee worden onnodige kosten voorkomen.

Wel is Aedes er kritisch over dat er in de regeling wordt gesteld dat de verwarmings- of verkoelingsinstallatie onderdeel uitmaakt van een ingrijpende renovatie als er een derde of meer van de afgiftelichamen (meestal radiatoren) wordt vernieuwd, veranderd of vergroot.

Veel woningcorporatie maken hun bezit aardgasvrij ready, zonder al daadwerkelijk over te stappen op een andere warmtebron. Hierbij komt het voor dat corporaties al radiatoren wijzigen van hoog naar laag temperatuur, maar verder nog wachten op het moment dat de betreffende wijk op de rol staat om op een andere warmtebron aangesloten te worden in de wijkgerichte aanpak. In deze situatie is het onwenselijk dat aan de verplichting moet worden voldaan.



### **Hoogte van de eis**

Bij het vaststellen van de hoogte van de eis zijn PV-panelen als maatgevende techniek gekozen, maar wordt ruimte geboden om via andere technische oplossingen aan de eis te voldoen. Aedes vindt dat een realistische en pragmatische benadering. Hiermee wordt de eis immers vastgesteld op een niveau dat effectief maar ook haalbaar is, terwijl woningeigenaren de ruimte wordt geboden om voor de oplossing te kiezen die hen het beste past.

Aedes is bekend met het onderzoek van DGMR en is van mening dat de hieruit voortgekomen hoogte van de eis weloverwogen tot stand gekomen en ook realistisch is.

### **Uitzonderingen**

Aedes is er positief over dat er een uitzondering gemaakt wordt voor bouwwerken die aangesloten zijn of aantoonbaar aangesloten worden op een warmtenet. Uit de wijkgerichte aanpak zal volgen dat een behoorlijk aantal wijken aangesloten zullen worden op een warmtenet. Juist om spijtopties te voorkomen is deze uitzondering dus van belang. Aedes is er wel kritisch over dat deze uitzondering alleen geldt voor woningen die reeds aangesloten zijn op een warmtenet, of hier binnen drie jaar op aangesloten worden.

Veel woningcorporaties maken, vooruitlopend op de wijkgerichte aanpak, woningen al aardgasvrij ready. Hierbij worden vaak radiatoren gewijzigd van hoog naar laag temperatuur. De overstap naar een warmtenet volgt dan later. Het kan niet zo zijn dat een woning die alvast aardgasvrij ready wordt gemaakt maar, conform de wijkgerichte aanpak, aangesloten wordt op een warmtenet voor de tussenliggende periode moet aansluiten op, bijvoorbeeld, een warmtepomp omdat de aansluiting pp het warmtenet pas na drie jaar plaatsvindt. Dit leidt tot desinvesteringen.

Aedes is van mening dat men er van uit moeten kunnen gaan dat indien een gemeente in de transitievisie aangeeft dat een wijk wordt aangesloten op de warmtenet, dit ook daadwerkelijk gebeurt. Wij bevelen dan ook aan de termijn van drie jaar te schrappen en om aan te sluiten bij de wijkgerichte aanpak en de transitievisies van gemeentes. Als een wijk daar al ingepland staat voor een switch naar een warmtenet, zal de uitzondering ons inziens van toepassing moeten zijn.